

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are **compulsory**.
 2. All questions carry **equal** marks.

- Q.1** Attempt **any two** of the following:
- a. Explain the role of agriculture in Indian economy.
 - b. State the causes of low agriculture productivity in India.
 - c. Suggest measures to increase the agricultural productivity in India.
- Q.2** Attempt **any two** of the following:
- a. State the natural characteristics of land in India.
 - b. What is soil testing? State the advantages of soil testing.
 - c. What is soil erosion? State the causes of soil erosion.
- Q.3** Attempt **any two** of the following:
- a. State the consequences of chemical fertilizers.
 - b. Explain the various types of organic fertilizers.
 - c. State the significance of inputs in agricultural sector.
- Q.4** Attempt **any two** of the following:
- a. What is meant by farm Business management? State the objective of farm Business management.
 - b. What is labour? State the importance of labour in agriculture.
 - c. Explain the principles of farm Business management.
- Q.5** Write short note on **any two** of the following:
- a. Features of Agriculture
 - b. Types of soil erosion
 - c. Bacterial manure
 - d. Types of chemical fertilizers

(मराठी रुपांतर)

[वेळ: ३ तास]

[गुण:१००]

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ. भारतीय अर्थव्यवस्थेतील शेतीची भूमिका स्पष्ट करा.
ब. भारतीय शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे सांगा.
क. भारतीय शेतीची उत्पादकता वाढविण्यासाठी उपाययोजना सुचवा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ. भारतातील जमिनीची प्रमुख गुणवैशिष्ट्ये सांगा.
ब. माती परीक्षण म्हणजे काय? माती परीक्षणाचे फायदे सांगा.
क. जमिनीची धूप म्हणजे काय? जमिनीच्या धुपेची कारणे सांगा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ. रासायनिक खतांचे दुष्परिणाम सांगा.
ब. सेंद्रिय खतांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
क. कृषिक्षेत्रात कृषी आदानांचे महत्व सांगा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ. कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन म्हणजे काय? कृषी व्यवसाय व्यवस्थापनाचे उद्देश्य सांगा.
ब. श्रम म्हणजे काय? शेती व्यवसायात श्रमाचे महत्व सांगा.
क. शेती व्यवसाय व्यवस्थापनाची तत्वे स्पष्ट करा.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
अ. शेतीची वैशिष्ट्ये
ब. जमिनीच्या धुपेचे प्रकार
क. जीवाणू खते
ड. रासायनिक खतांचे प्रकार
